

OKRUHY KE STÁTNÍM ZÁVĚREČNÝM ZKOUŠKÁM

Studijní program: Speciální pedagogika

Studijní obor: Speciální pedagogika předškolního věku

SPECIÁLNÍ A INTEGRATIVNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

- 1. Základní pojmy speciální pedagogiky.**

Předmět (širší a užší pojetí), cíle, úkoly, metody, speciálně pedagogické jevy a procesy. Postavení speciální pedagogiky v soustavě věd. Systém speciální pedagogiky – vnitřní členění speciální pedagogiky na dílčí vědní obory v České republice. Základní kategorie cílových skupin ve speciálně pedagogických oborech. Normalita a abnormalita ve speciální pedagogice. Typy vývojových vad a jejich charakteristika. Etiologie postižení a jejich prevence.
- 2. Historie vědního oboru speciální pedagogika ve světě a v České republice.**

Významné osobnosti – zástupci jednotlivých vědních oborů speciální pedagogiky a jejich přínos v péči o lidi s postižením.
- 3. Změna paradigmatu v naší speciální pedagogice v 90. letech 20. století.**

Model medicínský, sociálně patologický, model prostředí a antropologický. Učení se globálnímu spolužití. Posun společenského vnímání lidí s postižením majoritní společností – od defektu, vady a péče ke konceptu postižení jako dimenze kvality života a speciálních potřeb.
- 4. Proces socializace a resocializace lidí se speciálními potřebami.**

Vývojová podmíněnost člověka v oblasti sociálního učení. Vývoj „já“ v pojetí hlavních teorií osobnosti.
- 5. Integrace/inkluze.**

Objasnění pojmů integrace, inkluze, druhy a stupně integrace, definice školské integrace. Srovnání integrace a inkluze v pedagogické strategii učitele, rozdíl mezi integrativním/inkluzivním vzděláváním v pojetí Evropského společenství. Rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělávání v České republice.
- 6. Podmínky pro školskou integraci.**

Zakotvení školské integrace v aktuálně platné legislativě (školský zákon, vyhlášky upravující vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami s podporou asistence). Požadavky úspěšné integrace směrem k integrovanému dítěti/žákovi, k rodičům integrovaného dítěte/žáka, k rodičům ostatních dětí/žáků, k učitelům a škole, k poradenským pracovištím. Podpůrná opatření při speciálním vzdělávání. Formy vzdělávání jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 7. Kurikulární dokumenty a jejich vliv na výchovně vzdělávací proces u dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.**

Bílá kniha, rámcové vzdělávací programy a jejich systém. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, vzdělávací oblasti, podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Individuální vzdělávací plán a jeho návaznost na rámcový vzdělávací program. Proces jeho tvorby a schvalování, obsah individuálního vzdělávacího plánu. Školy pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami dle postižení žáků.
- 8. Využití poradenských služeb v procesu integrace/inkluze určených pro školy a školská zařízení v České republice.**

Školská poradenská zařízení a jejich úloha při individuální a skupinové integraci, specializovaná poradenská zařízení. Aktuální legislativa upravující poradenské služby pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 9. Poradenství v sociálních službách.**

Základní a odborné sociální poradenství dle aktuálního znění zákona o sociálních službách. Organizace lidí se zdravotním postižením v České republice a mezinárodní organizace lidí se zdravotním postižením. Transformace vzdělávání, péče a služeb pro osoby se speciálními potřebami v rámci resortu práce a sociálních věcí.

10. **Moderní trendy v péči o jedince se speciálními potřebami.**
Informovanost, prevence, mainstreaming, deinstitucionalizace, mezioborový přístup. Spolupráce resortů a organizací. Zařízení rodinného typu, chráněné bydlení. Pracovní uplatnění, chráněné dílny, podporované zaměstnávání, celoživotní vzdělávání. Rovné příležitosti.
11. **Osobnost učitele a ředitele školy v procesu integrace/inkluze.**
Osobnostní a odborné kompetence pedagoga a ředitele školy v procesu integrace/inkluze. Zásady a charakteristika nedirektivní komunikace v prostředí třídy. Legislativní postup při zařazování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do výchovně vzdělávacího procesu.
12. **Jedinci mimořádně nadaní.**
Vymezení problematiky nadání. Charakteristické projevy chování při edukaci a při volnočasových aktivitách nadaného jedince v jednotlivých vývojových fázích. Specifika vzdělávání a výchovného vedení nadaných jedinců, vhodné organizační formy vzdělávání. Aktuální možnosti školské integrace jedinců mimořádně nadaných. Podmínky pro vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných v mateřské škole a základní škole dle rámcových vzdělávacích programů, individuální vzdělávací plán a jeho tvorba.
13. **Lidé se sluchovým postižením.**
Etiologie, klasifikace sluchových vad, sluchová protetika. Komunikační systémy, možnosti a podmínky edukace u jedinců se sluchovým postižením. Zjišťování přítomnosti sluchové vady, podstata audiometrie. Zásady komunikace s lidmi se sluchovým postižením – specifika u lidí s prelingvální a postlingvální vadou sluchu.
14. **Lidé se zrakovým postižením.**
Pojmové vymezení disciplín tyflopédie a oftalmopedie. Klasifikace zrakových vad (dle doby vzniku, stupně a rozsahu postižení, délky trvání). Přehled zrakových vad, jejich symptomy, možnosti nápravy, léčby. Specifika výchovy a vzdělávání lidí se zrakovým postižením. Zásady komunikace s lidmi se zrakovým postižením se zaměřením především na slabozrakost a nevidomost.
15. **Lidé s tělesným postižením.**
Vrozená a získaná tělesná postižení – druhy, charakteristika, etiologie, prevence. Dětská mozková obrna (DMO) – charakteristika, etiologie, příznaky, výskyt, formy. DMO jako součást vícenásobného postižení, speciálně pedagogická diagnostika dítěte s DMO, úkoly poradenského zařízení a školy, posuzování školní zralosti. Percepčně-kognitivní vývojová podmíněnost dítěte s DMO ve srovnání s dítětem bez tohoto postižení. Zásady komunikace u lidí s tělesným postižením.
16. **Lidé s chronickou nemocí.**
Definice chronicity, chronické nemoci (zejména epilepsie, alergie a astmatická onemocnění) a jejich vliv na edukaci. Volnočasové aktivity a profesní příprava těchto lidí. Přehled a projevy dalších chronických onemocnění s dopadem na aktivitu dítěte/žáka (fenylketonurie, poruchy metabolismu tuků, srdeční vady, cystická fibróza, chronické selhání ledvin, diabetes, apalický syndrom). Léčba a adaptace na nemoc (adaptace fáze rodiny a nemocného dítěte). Školy při zdravotnických zařízeních (mateřské školy, základní školy), jejich význam a úkoly. Osobnost herního terapeuta, systém práce. Charakteristika, význam a organizace herní terapie.
17. **Lidé s vícenásobným postižením.**
Kategorizace kombinovaných vad dle hloubky postižení a dle symptomatologie. Etiologie, výskyt, cíl péče. Specifika lidí s hluchoslepotou. Plánování intervence (analýza výchozí situace, určení cíle intervence, přiřazení speciálně pedagogických opatření). Bazální stimulace (charakteristika, složky). Typy komunikace užívané u lidí s vícenásobným postižením. Základy alternativní a augmentativní komunikace (členění, základní charakteristika jednotlivých systémů).
18. **Lidé s parciálními poruchami.**
Specifické poruchy učení, definice, etiologie, klasifikace, diagnostika, charakteristika dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie. Doporučené postupy pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení. Dyspraxie a její projevy v oblasti hrubé a jemné motoriky, vývojová podmíněnost. Aktuálně platná legislativa vztahující se k žákům se specifickými poruchami učení.
19. **Laterálníta**
Vymezení pojmu, typy a stupně laterality. Změna pohledu na laterálnítu v historii. Vztah laterality a komunikace. Diagnostika laterality. Možné sekundární důsledky nerespektování preference dominantní ruky. Doporučené postupy pro práci s dětmi preferujícími levou ruku.

20. Lidé se sociálním znevýhodněním.

Definice sociokulturního znevýhodnění, funkce přípravné třídy základní školy a její legislativní zakotvení. Strategie ve vzdělávání minorit se zaměřením na romské etnikum.

21. Lidé v seniorském věku.

Stáří a stárnutí. Gerontologie, geriatrie, gerontagogika. Potřeby seniorů a jejich rodin. Organizace služeb o seniory. Geriatrická a gerontologická diagnostika. Cíle a funkce výchovy seniorů.

22. Speciálně pedagogická diagnostika a poradenství.

Definice diagnostiky, diagnózy, druhy diagnostiky, speciálně pedagogická diagnostika podle zaměření (na rozumové schopnosti, laterality, motoriku aj.). Úkoly speciálně pedagogické diagnostiky v raném, předškolním a školním věku. Speciálně pedagogické poradenství (vymezení poradenství, druhy poradenství, vztah mezi poradenstvím a terapií, cíl a metody poradenské práce).

23. Ontogeneze dítěte a raná péče.

Raný věk dítěte s různými druhy postižení a specifika jeho vývoje. Charakteristika rané péče, cílové skupiny, oblasti podpory, průběh poskytování služby, principy rané péče. Rodičovství a sourozenectví ve vztahu k dítěti s postižením – kvalita života jednotlivých členů rodiny. Proces postupné akceptace postižení u dítěte ze strany rodičů. Vliv jednotlivých stylů rodičovské výchovy na kvalitu života jedince s postižením.

24. Terapeutické přístupy v dětském věku.

Charakteristika a průběh terapeutického procesu u dětí, osobnost terapeuta. Terapie hrou, dramaterapie, arteterapie, biblioterapie, muzikoterapie, trampolining, terapie za účasti zvířete (vymezení, obsah, formy, metody, prostředky, cíle).

25. Lidé s poruchami chování.

Základní charakteristika poruch chování. Etiologické faktory poruch chování. Klasifikace poruch chování. Diagnostické ústavy a střediska výchovné péče. Ústavní a ochranná výchova. Sociálně patologické jevy. Otázka trestní odpovědnosti dětí a mladistvých.

PŘEDŠKOLNÍ PEDAGOGIKA

- 1. Pedagogika a její základní kategorie.**

Vztah pedagogiky k dalším vědním disciplínám. Struktura pedagogiky. Činitelé, principy a formy výchovy. Význam pedagogické teorie pro výchovně vzdělávací praxi. Základní pedagogické pojmy (vzdělání, výchovně vzdělávací proces, subjekt, objekt ad.).
- 2. Smysl a podmínky výchovy – úloha výchovy v životě jedince a společnosti.**

Definice výchovy, funkce výchovy, filozofická východiska, výchovné cíle, intencionální a funkcionální formy výchovy. Sebevýchova. Současné úkoly a trendy ve vzdělávání a výchově.
- 3. Hlavní složky výchovy v širším smyslu.**

Výchova rozumová, vědecká, jazyková, ekologická, mravní, politická, technická, ekonomická, estetická, tělesná, dramatická aj. Výchovné cíle a jejich hierarchie. Formy výchovy, metody výchovné práce. Teorie výchovy. Filozofie a sociologie výchovy.
- 4. Počátky a vývoj veřejných předškolních institucí v podmínkách Evropy.**

Počátky a vývoj veřejných předškolních institucí, jejich funkce. Významné osobnosti, které se podílely na rozvoji veřejných předškolních institucí, a jejich pedagogické názory v Anglii (Owen), Francii (Oberlin, Cochin, Carpentierová), Německu (Fröbel), Rakousku-Uhersku (Brunswicková).
- 5. Vývoj předškolního kurikula v našich zemích.**

Informatorium školy mateřské J. A. Komenského – první ucelený program předškolní výchovy (analýza díla). Školka – výchovný program J. V. Svobody. Osnovy pro mateřské školy. Index pomůcek, Výchovný program mateřských škol I. Jarníkové. Jednotné výchovně vzdělávací osnovy a programy (analýza a komparace výchovných programů). Legislativní základy pro vznik veřejných předškolních zařízení.
- 6. Pedagogické směry 20. století.**

Pedagogické směry na počátku 20. století a jejich vliv na zaměření předškolního vzdělávání. Hnutí za novou výchovu. Teorie vzdělávání (60.–90. léta 20. století). Učebně disciplinární model. Osobnostní pojetí. Vytváření podmínek předškolního vzdělávání v mateřské škole.
- 7. Plánování práce, metody a reflexe v současném pluralitním předškolním vzdělávání.**

Integrované pojetí předškolního vzdělávání, tematické bloky a projekty, jejich zdroje a specifika, metoda SWOT. Problematika situačních zdrojů, individualizace a skupinová práce.
- 8. Školní zralost a připravenost dítěte.**

Propojení předškolního a počátečního vzdělávání. Příprava na školu v mateřské škole a přípravných třídách. Specifika přijetí role žáka v první třídě základní školy.
- 9. Tvořivost u předškolního dítěte.**

Vysvětlení pojmu, úroveň tvořivosti, faktory tvořivosti, originalita, užitečnost. Specifika tvořivosti v předškolním věku. Psychologické základy tvořivosti (tvořivé myšlení, fantazie, základní estetické schopnosti a dovednosti – vnímání, paměť, představivost a vyjadřování např. u hudební tvořivosti hudební sluch, tonální a rytmické citění, paměť, představivost).
- 10. Vývoj a význam dětské kresby v mateřské škole.**

Vývoj dětské kresby. Stádium čmárání, senzomotorické období do 2 let, stádium prvotního obrazu, vytváření grafických typů. Podpora rozvoje dětské kresby v mateřské škole.
- 11. Pohádky a jejich význam pro rozvoj osobnosti předškolního dítěte.**

Klasifikace pohádek. Vývoj od pohádky folklórní k pohádce autorské, zákonitosti pohádek. Psychologický význam pohádky pro osobnost dítěte předškolního věku.
- 12. Výchovný význam her.**

Definice her a jejich atributy. Hry jako prostředek a předpoklad pro tvořivý život. Hra jako cesta k řešení životních problémů. Hra jako významný prostředek omezující dětskou kriminalitu a řešící antisociální problémy mládeže.
- 13. Vývoj dětské hry a teorie hry.**

Volná hra jako významná dětská potřeba. Podmínky pro hru. Funkce hraček a pomůcek. Specifika a přínos hry. Funkce pedagoga v iniciované hře. Využití hry pro pedagogickou diagnostiku. Základní myšlenky herní terapie.

14. Alternativní směry v předškolní výchově.
Osobnostně a humanisticky orientované modely předškolní výchovy. Montessoriovská a waldorfská pedagogika. Osobnost M. Montessoriové a R. Steinera.
15. Osobnost pedagoga předškolního vzdělávání.
Využití pedagogické diagnostiky při výchově. Sebereflexe pedagoga předškolního vzdělávání v oblasti výchovného působení. Odborné znalosti a osobní vyspělost předškolního pedagoga. Strategie pro zvládnání stresu. Další vzdělávání a jeho zdroje.
16. Vzdělání jako společenská hodnota, hodnotová výchova.
Hodnoty a hodnotová orientace člověka jako součást výchovy. Klasifikace a charakteristika hodnot (výkonové, etické, estetické, hodnotové systémy, multidimenzionální pojetí hodnot). Typy hodnotového působení (transmisivní, liberální, humanizující). Kognitivní a postojeová stránka hodnotové výchovy a její charakteristika.
17. Etika předškolního pedagoga.
Hodnotové priority. Hodnotová výchova – neuralgický bod našeho školství. Relativní autonomie jedince jako cíl pedagogiky. Etické zásady pedagoga předškolního vzdělávání.
18. Mechanismy sociálního učení jako prostředek socializace.
Mechanismy sociálního učení (nápodoba – identifikace, interiorizace – exteriorizace, sociální zpevnění). Význam socializace pro další vývoj dítěte předškolního věku. Nedostatečná socializace dítěte, její zdroje, důsledky a projevy. Deprivace a subdeprivace.
19. Problémové situace v mateřské škole a jejich řešení.
Druhy problémů řešených v mateřské škole. Spolupráce pedagoga a rodičů při řešení problémových situací. Druhy problémů řešených ve spolupráci s odbornými pracovišti (PPP, SPC, klinický logoped, klinický psycholog ad.). Úloha učitele mateřské školy při vyhledávání problémových dětí a při intervenci.
20. Pedagogická komunikace a interakce.
Zásady komunikace v mateřské škole a její vliv na průběh edukace. Problém kázně a svobody ve výchově. Autorita učitele. Druhy a základní pravidla při práci s odměnami a tresty v mateřské škole. Výchova k hodnotám v dokumentech naší vzdělávací politiky (Bílá kniha, Mezinárodní dokument UNESCO Učení je skryté bohatství).
21. Funkce rodiny ve výchově předškolního dítěte.
Výchova předškolního dítěte jako veřejný společenský zájem – legislativní zajištění. Funkce rodiny. Rodina ve světle sociální a vzdělávací politiky. Funkce rodiny u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.
22. Právní normy a kurikulární dokumenty důležité pro pedagogy předškolních zařízení.
Právní normy důležité pro předškolní zařízení. Kurikulární dokumenty v České republice. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, jeho obsah, struktura, oblasti, podmínky. Klíčové kompetence při tvorbě školních vzdělávacích programů.
23. Poznávací a sociální potřeby dítěte.
Poznávací a sociální potřeby dítěte v prostředí mateřské školy. Pedagogicko-psychologická diagnostika v mateřské škole. Rozvoj prosociálního chování. Individuální a kolektivní činnosti.
24. Využití dramatické výchovy.
Dramatická výchova v systému výchovy. Metody a techniky využitelné pro lidi se speciálními potřebami.
25. Metody práce se skupinou.
Skupinová dynamika. Vztahy mezi členy ve skupině, role ve skupině. Vznik, vývoj norem chování a hodnot skupiny, komunikace ve skupině. Metody práce s malými skupinami.

PSYCHOPEDIE

1. Psychopedie jako vědní obor. Historické pojetí vztahu společnosti k lidem s mentálním postižením.
Předmět psychopedie. Cíle a úkoly psychopedie. Postavení v soustavě věd, vztah k jiným vědám. Významné osobnosti světové a naší psychopedie. Významné dokumenty a organizace ve vztahu k jedincům s mentálním postižením.
2. Vymezení pojmu mentální retardace.
Etiologie vzniku mentální retardace. Biologické a sociální příčiny. Výskyt mentální retardace v populaci.
3. Klasifikace mentální retardace.
Klasifikace dle 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí. Charakteristika jednotlivých stupňů mentální retardace dle úrovně myšlení, řeči, psychického a somatického vývoje, emocí, chování, možností výchovy a vzdělávání.
4. Mentální retardace ve vztahu k demenci a pseudooligofrenii.
Diferenciální diagnostika.
5. Socializace lidí s mentálním postižením.
Specifika procesu socializace u lidí s mentálním postižením. Osamostatňování od pečující osoby i odrodiny, profesní role a její význam. Stigmatizace.
6. Dospělost a stáří lidí s mentálním postižením.
Specifika dospělosti a stáří u lidí s mentálním postižením. Péče o lidi s mentálním postižením v dospělosti a stáří.
7. Lidé s Downovým syndromem.
Lidé s Downovým syndromem a jejich specifické postavení mezi lidmi s mentálním postižením.
8. Lidé s pervazivními vývojovými poruchami s důrazem na autismus.
Typy jednotlivých pervazivních poruch a jejich charakteristika – příčiny, příznaky, charakteristika. Vývojová podmíněnost percepčně – kognitivních funkcí a jejich specifika u jedince s pervazivní poruchou, především se zaměřením na autismus a Aspergerův syndrom. Specifika ve výchově a vzdělávání lidí s autismem a lidí s dalšími pervazivními vývojovými poruchami (především TEACCH program) a poradenství.
9. Výchova a vzdělávání lidí s lehkým mentálním postižením.
Specifika učení, jeho cíle. Adekvátní výchovné zásady. Základní škola praktická. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.
10. Výchova a vzdělávání lidí se středně těžkým mentálním postižením.
Specifika učení, jeho cíle. Adekvátní výchovné zásady. Základní škola speciální. Rámcový vzdělávací program základní školy speciální.
11. Výchova a vzdělávání lidí s těžkým a hlubokým mentálním postižením.
Specifika učení, jeho cíle. Problematické výchovné a vzdělávací přístupy a postoje. Adekvátní výchovné, vzdělávací zásady.
12. Raná péče a intervence v rodině s mentálně postiženým dítětem.
Postavení dítěte s mentálním postižením v rodině. Vytváření postojů rodičů a sourozenců k tomuto dítěti. Principy a metody spolupráce odborníků s rodinou. Školní zralost a připravenost předškolního dítěte s mentálním postižením.
13. Zájmy a potřeby dítěte předškolního věku s mentálním postižením.
Analýza základních potřeb dítěte a jejich uspokojování v podmínkách mateřské školy (biologické, psychické, sociální, vývojové potřeby) s ohledem na mentální postižení dítěte. Identifikace a rozvíjení zájmů dítěte. Individuální vzdělávací plán v předškolním věku. Záznamové archy, jejich tvorba a význam pro práci učitele mateřské školy.
14. Vzdělávací obsah předškolního vzdělávání upravený pro děti s mentálním postižením.
Rozumová, řečová, smyslová, hudební, výtvarná, pohybová a pracovní výchova v mateřské škole u dětí s mentálním postižením. Rozvoj grafomotoriky u dětí s mentálním postižením. Speciální programy nácviku prvků písma.

15. **Výchova k partnerství a sexuální výchova lidí s mentálním postižením.**
Partnerství, rodičovství a sexualita osob s mentálním postižením.
16. **Symptomatické poruchy řeči.**
Alternativní komunikační systémy pro jedince s těžkým mentálním postižením (sociální čtení, nonverbální komunikační prostředky – Bliss systém, Makaton).
17. **Využití alternativní pedagogiky v edukačním procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.**
Daltonský plán, Otevřené vyučování, Začít spolu.
18. **Koncept bazální stimulace.**
Podstata bazální stimulace, její využití v edukaci žáků s těžkým mentálním a kombinovaným postižením. Snoezelen a jeho využití u osob s mentálním postižením.
19. **Systém škol a zařízení pro vzdělávání a výchovu lidí s mentálním postižením dle stupně postižení.**
Individuální a skupinová integrace. Specifika školské integrace a inkluze jedinců s mentálním postižením. Možnosti dalšího vzdělávání a celoživotního vzdělávání jedinců s mentálním postižením (kurzy na doplnění vzdělání, odpolední a večerní školy).
20. **Aktuální trendy v péči o lidi s mentálním postižením.**
Domovy pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, osobní a pedagogická asistence, stacionáře, respitní péče. Společenské organizace a občanská sdružení. Rodičovské a jiné dobrovolnické organizace, management a metody jejich práce.
21. **Volnočasové aktivity u lidí s mentálním postižením.**
Specifika a význam využívání volného času u osob s mentálním postižením. Volnočasové soutěže, abilympiády apod.
22. **Poradenské služby pro lidi s mentálním postižením a jejich rodiny.**
Aktuální legislativa vztahující se ke speciálně pedagogickému poradenství. Principy a metody spolupráce odborníků s rodinou – poradenský systém.
23. **Předprofesní příprava žáků s mentálním postižením.**
Možnosti uplatnění lidí s mentálním postižením na trhu práce (podporované zaměstnávání, chráněné dílny).
24. **Osobnost psychopeda a jeho profesní etika.**
25. **Komplexní/ucelená rehabilitace.**
Ucelená rehabilitace, její dílčí složky, metody, zásady a formy ve vztahu k lidem s mentálním postižením.

LOGOPEDIE

1. Logopedie a její postavení v systému věd.
Terminologické vymezení, vztah k dalším vědním oborům. Cíl a předmět logopedie.
2. Historický vývoj péče o lidi s narušenou komunikační schopností.
Osobnosti logopedie a historie logopedie.
3. Logopedická intervence se zaměřením na prevenci.
Prevence primární, sekundární, terciární – cílové skupiny, metody, formy, efektivita. Naplnění logopedické prevence v mateřských školách a na 1. stupni základní školy. Logopedický asistent.
4. Anatomie a fyziologie mluvních orgánů.
Ústrojí respirační, fonační, artikulační.
5. Pojetí normy a patologie v logopedii.
Narušená komunikační schopnost – definice, dělení dle různých hledisek a klasifikace.
6. Význam komunikace v životě člověka.
Druhy komunikace. Etapy komunikačního procesu.
7. Fonetika.
Předmět výzkumu fonetiky, základní prvky mluvené řeči. Systém českých hlásek, tvoření jednotlivých hlásek.
8. Systém péče o lidi s narušenou komunikační schopností.
Systém péče v České republice a v zahraničí. Legislativní ošetření poskytování logopedické intervence.
9. Fyziologie a ontogeneze řeči.
Řízení řeči, podmínky adekvátní tvorby řeči, anatomické souvislosti. Vývojová podmíněnost rozvoje dětské řeči – chronologický pohled, lingvistický pohled.
10. Vzdělávání dětí a žáků s narušenou komunikační schopností.
Systém školských zařízení pro děti a žáky s narušenou komunikační schopností. Legislativní ošetření integračního začlenění dětí a žáků s narušenou komunikační schopností v České republice.
11. Speciálně pedagogická diagnostika logopedická.
Cíl, metody, zásady logopedické diagnostiky.
12. Narušený vývoj řeči.
Vymezení termínu, kategorie narušeného vývoje řeči. Možnosti ovlivňování vývoje řeči.
13. Opožděný vývoj řeči.
Příčiny opoždění ve vývoji řeči. Metodika logopedické intervence u dětí s opožděným vývojem řeči.
14. Stimulační cvičení směřující k pozitivnímu rozvoji dětské řeči.
Dechová a fonační cvičení, přípravná artikulační cvičení, rozvoj zrakové a sluchové percepce, rozvoj fonemického sluchu, rozvoj hrubé a jemné motoriky, motoriky mluvních orgánů, grafomotoriky.
15. Dyslalie.
Etiologie, klasifikace a diagnostika dyslalie. Zásady logopedické intervence. Metodika vyvození hlásek.
16. Vývojová dysfázie.
Etiologie a symptomatologie vývojové dysfázie. Logopedická intervence.
17. Neurotické a psychotické poruchy řeči.
Etiologie a symptomatologie u neurotických a psychotických poruch řeči. Komplexní péče o jedince s těmito poruchami.
18. Tumultussermonis.
Etiologie a symptomatologie. Logopedická intervence.
19. Balbuties.
Etiologie a symptomatologie. Komplexní péče o balbutiky.

20. **Rhinolalia.**
Etiologie, klasifikace a symptomatologie. Logopedická intervence.
21. **Palatolalie.**
Etiologie, klasifikace rozštěpů, charakteristické rysy palatolalie. Komplexní péče o jedince s palatolalií.
22. **Afázie.**
Etiologie a symptomatologie. Komplexní péče o afatiky.
23. **Dysartrie.**
Etiologie, klasifikace a symptomatologie. Logopedická intervence.
24. **Člověk s narušenou komunikační schopností v rodině.**
Dítě s narušenou komunikační schopností v rodině. Dospělý s narušenou komunikační schopností v rodině.
25. **Narušená komunikační schopnost na bázi postižení percepce.**
Narušená komunikační schopnost u jedinců se sluchovým a zrakovým postižením. Problematika logopedické intervence u jedinců se sluchovým a zrakovým postižením.

PRAKTICKÉ VYVOZENÍ HLÁSEK (součástí každé otázky z logopedie):

1. **Hláška P**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
2. **Hláška B**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
3. **Hláška M**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
4. **Hláška V**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
5. **Hláška F**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
6. **Hláška T**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
7. **Hláška D**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
8. **Hláška N**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
9. **Hláška Ť**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
10. **Hláška Ď**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
11. **Hláška Ň**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
12. **Hláška J**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
13. **Hláška L**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
14. **Hlásky R, Ř**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.

15. **Hláška S**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
16. **Hláška Z**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
17. **Hláška C**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
18. **Hláška Š**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
19. **Hláška Ž**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
20. **Hláška Č**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
21. **Hláška H**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
22. **Hláška CH**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
23. **Hláška G**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
24. **Hláška K**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.
25. **Samohlásky a diftongy**
Fyziologie a narušení artikulace této skupiny hlásek, metodika vyvození, popis postavení mluvidel.